

Sygn. akt VIII C 2490/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, VIII Wydział Cywilny

w następującym składzie :

Przewodniczący : Sędzia SR Tomasz Kalsztein

Protokolant : Dorota Piasek

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2019 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko Ł. K.

o zapłatę kwoty 653,49 zł

na skutek sprzeciwu pozwanego od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 9 października 2018 roku wydanego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zaskarżającej powyższy nakaz w części w zakresie kwoty 653,49 zł

1. oddała powództwo;
2. zasądza od pozwanego Ł. K. na rzecz powódki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 737,32 zł (siedemset trzydzieści siedem złotych trzydzieści dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu w części.

Sygn. akt VIII C 2490/18

UZASADNIENIE

W dniu 13 sierpnia 2018 roku powód (...) Sp. z o.o. w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu Ł. K. powództwo o zapłatę kwoty 2.376,36 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 listopada 2015 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 27 lutego 2014 roku zawarł z pozwanym umowę o przyłączenie do sieci gazowej obiektu budowlanego położonego w B., przy ul. (...). Powód wykonał umowę i pismem z dnia 22 października 2015 roku powiadomił pozwanego o zakończeniu inwestycji oraz naliczeniu opłaty przyłączeniowej w wysokości 2.376,36 zł. Pomimo wystosowanego wezwania do zapłaty pozwany nie spełnił świadczenia.

(pozew k. 3-4v.)

W dniu 9 października 2018 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Powyższy nakaz pozwany zaskarżył sprzeciwem w części, tj. w zakresie kwoty 653,49 zł. Pozwany nie kwestionując faktu zawarcia przedmiotowej umowy wyjaśnił, że wybudowanie instalacji gazowej miało nastąpić w terminie 18 miesięcy, tj. do dnia 27 sierpnia 2015 roku. W rzeczywistości powód wykonał przyłącze gazowe dopiero w dniu 22

października 2015 roku. W wyniku opóźnienia w realizacji umowy ubiegającemu się o przyłącze przysługuje żądanie kary umownej w wysokości 0,5% od kwoty brutto opłaty wstępnej za każdy dzień opóźnienia. W przedmiotowym przypadku, wobec opóźnienia wynoszącego 55 dni, kara wynosi 653,49 zł.

(nakaz zapłaty k. 26, sprzeciw k. 31-33)

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał pozew w całości. Wyjaśnił, że pozwany nie wykazał, aby terminowo wykonał wewnętrzną instalację, co warunkowało terminowość realizacji instalacji przez powoda. Niezależnie od powyższego powód wniósł o miarkowanie kary umownej, podnosząc m.in. że przedmiot umowy został wykonany w całości i posiadał umówioną jakość, a pozwany nie poniósł z tytułu opóźnienia żadnej szkody.

(pismo procesowe k. 46-46v.)

Na rozprawie w dniu 23 kwietnia 2019 roku pełnomocnik powoda nie stawił się. Pozwany podtrzymał stanowisko wyrażone w sprzeciwie. W jego uzupełnieniu wyjaśnił, że wykonał instalację wewnętrzną już w maju 2015 roku, a więc w umówionym terminie. Wskazał także, że kwotę z tytułu kary umownej, która została zaskarżona sprzeciwem od nakazu zapłaty, potrąca z opłaty przyłączeniowej przysługującej powodowi.

(protokół rozprawy k. 56-57)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 lutego 2014 roku pozwany Ł. K. zawarł z powodem umowę o przyłączenie do sieci gazowej nr (...), której przedmiotem było przyłączenie do sieci gazowej należącego do pozwanego obiektu budowlanego zlokalizowanego w B., przy ul. (...), gmina B., w celu umożliwienia dostarczania i odbioru paliwa gazowego. W celu realizacji powyższego powód zobowiązał się do wybudowania sieci gazowej. Szczegółowe warunki wykonania umowy określono w Ogólnych Warunkach Umowy, stanowiących załącznik nr 1 do umowy. Budowa sieci gazowej obejmowała budowę przyłącza gazowego o zakresie: ciśnienie – średnie, materiał – PE, średnica – 25 mm, długość – ok. 8 m, od miejsca podłączenia do sieci gazowej do punktu rozgraniczającego, tj. armatury odcinającej dopływ paliwa gazowego usytuowanej na przyłączu gazowym, przed punktem gazowym redukcyjno-pomiarowym. Wstępna wysokość opłaty za przyłączenie, wyliczona w oparciu o obowiązującą w dniu zawarcia umowy taryfę dla usług dystrybucji paliw gazowych i usług regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego dla mocy przyłączeniowej do 10 m³/h i ustalonej długości przyłącza, została oznaczona na poziomie 2.376,36 zł brutto. Ostateczna wysokość opłaty podlegała określeniu zgodnie z § 5 pkt 1 OWU. Budowa instalacji gazowej przez pozwanego i sieci gazowej przez powoda miała się zakończyć w terminie 18 miesięcy od daty zawarcia umowy, tj. do dnia 27 sierpnia 2015 roku. Rozpoczęcie dostarczania i odbioru paliwa gazowego miało nastąpić najpóźniej 90 dni od daty upływu terminu przyłączenia.

W myśl § 6 pkt 9 OWU, w sytuacji niedotrzymania przez przedsiębiorstwo gazownicze terminu budowy sieci gazowej wynikającego z umowy, z wyłączeniem zmiany terminu budowy sieci gazowej w przypadkach, o których mowa w pkt 4, podmiot ubiegający się o przyłączenie miał prawo żądać kary umownej w wysokości 0,5% od kwoty brutto wstępnej opłaty za przyłączenie należnej od podmiotu ubiegającego się o przyłączenie za każdy dzień opóźnienia, nie więcej jednak niż 100% tej kwoty.

(umowa o przyłączenie do sieci gazowej k. 17-18, OWU k. 19-21, okoliczności bezsporne)

Pozwany zakończył budowę instalacji gazowej w wyznaczonym terminie i w dniu 14 maja 2015 roku została przeprowadzona próba jej szczelności. Próba dała wynik dodatni, nie stwierdzono spadku ciśnienia, do instalacji nie zgłoszono żadnych uwag. Oznaczonego w umowie terminu nie dotrzymał natomiast powód. Dopiero w dniu 20 października 2015 roku został przeprowadzony odbiór techniczny przyłącza, następnie dzień później wybudowane przyłącza zostały odpowietrzone i napełnione gazem. Pismem z dnia 22 października 2015 roku powód powiadomił pozwanego o zakończeniu realizacji inwestycji przyłączenia do sieci gazowej. W wystawionej tego samego dnia

fakturze VAT nr (...) powód określił wysokość opłaty przyłączeniowej na kwotę 2.376,36 zł, zakreślając termin płatności na dzień 5 listopada 2015 roku.

W odpowiedzi na powiadomienie pozwany podniósł, iż powód wybudował przyłączy z opóźnieniem wynoszącym 55 dni, wobec czego odmówił opłacenia faktury oraz zażądał wypłacenia kary umownej za każdy dzień opóźnienia, tj. 27,5% z kwoty 2.376,36 zł. Wskutek pisma pozwanego powód zawiesił na czas jego rozpatrywania windykację należności.

Pismem z dnia 1 marca 2018 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2.376,36 zł powiększonej o należność odsetkową.

(powiadomienie k. 12-13, faktura k. 14, protokół odbioru przyłącza k. 15-16, wezwanie do zapłaty k. 35, wydruk z poczty e-mail k. 37, pismo k. 38-39, protokół z próby szczelności instalacji gazowej k. 55)

Do dnia wyrokowania pozwany nie zapłacił kwoty dochodzonej przedmiotowym powództwem.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie budziły wątpliwości Sądu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w zaskarżonej sprzeczności części jest niezasadne.

W niniejszej sprawie niesporne było, że strony łączyła umowa z dnia 27 lutego 2014 roku, na mocy której powód zobowiązał się do wykonania przyłącza do sieci gazowej obiektu budowlanego zlokalizowanego w B., przy ul. (...), gmina B., pozwany zaś obowiązany był do wybudowania instalacji gazowej wewnątrz budynku. Termin zakończenia obu prac został ustalony na dzień 27 sierpnia 2015 roku (18 miesięcy od daty zawarcia umowy). Wątpliwości nie budziło także, że w przypadku niedotrzymania przez przedsiębiorstwo gazownicze terminu budowy sieci gazowej wynikającego z umowy, z wyłączeniem zmiany terminu budowy sieci gazowej w przypadkach, o których mowa w pkt 4, podmiot ubiegający się o przyłączenie miał prawo żądać kary umownej w wysokości 0,5% od kwoty brutto wstępnej opłaty za przyłączenie należnej od podmiotu ubiegającego się o przyłączenie za każdy dzień opóźnienia, nie więcej jednak niż 100% tej kwoty. Pozwany kwestionując roszczenie powoda w części, podniósł, że powód nie dotrzymał terminu umownego i oddał przyłączy do użytkowania dopiero w dniu 21 października 2015 roku, a więc z opóźnieniem sięgającym 55 dni. W konsekwencji, zdaniem pozwanego, po jego stronie ukonstytuowało się uprawnienie do żądania kary umownej. W ocenie Sądu stanowisko pozwanego jest zasadne. Po stronie powodowej niewątpliwie doszło do uchybienia terminowi przyłączenia, dopiero bowiem w dniu 20 października 2015 roku powód dokonał technicznego odbioru przyłącza, a dzień później jego odpowietrzenia i napełnienia gazem, co zostało potwierdzone w stosownym protokole. Jednocześnie powód nawet nie próbował wykazać, że w przypadku przedmiotowej instalacji doszło do przesunięcia terminu wybudowania sieci gazowej z uwagi na okoliczności, o których mowa w § 6 pkt 4 OWU, nie wykazał również, że pozwany nieterminowo wybudował instalację wewnątrz budynku. Zaznaczenia wymaga w tym miejscu, że to powód winien wykazać uchybienie terminowi przez pozwanego, jeśli z faktu tego chciał wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c.). Niezależnie od powyższego Ł. K. złożył w poczet materiału dowodowego protokół z próby szczelności, z treści którego wynika, że na dzień 14 maja 2015 roku instalacja gazowa wewnątrz budynku została wybudowana i była w pełni sprawna. W konsekwencji uznać należy, że pozwany wywiązał się z nałożonych na niego obowiązków w umówionym terminie. Reasumując dotychczasową część rozważań Sąd uznał, że po stronie pozwanego ukonstytuowało się uprawnienie do żądania kary umownej. Przypomnienia wymaga, że zgodnie z treścią przepisu art. 353¹ k.c. strony, zawierające umowę, mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego. Cytowany przepis jednoznacznie zakreśla granicę swobody umów wskazując, iż ta jest ograniczona w szczególności przepisami ustawy. Takim przepisem jest między innymi art. 483 § 1 k.c., zgodnie z treścią

którego można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody, wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi, przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). W przedmiotowej sprawie pozwany żądał kary umownej (poprzez zgłoszenie zarzutu potrącenia) za niewykonanie zobowiązania przez powoda wynikającego z przedmiotowej umowy o przyłączenie do sieci gazowej w określonym terminie. Przesłanką roszczenia z tytułu kary umownej na podstawie art. 483 k.c. jest także wina w niewykonaniu zobowiązania (por. wyrok SN z dnia 8 lipca 2004 roku, IV CK 583/03, LEX nr 137571). Niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania musi nastąpić w okolicznościach, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność, a więc musi wynikać z niedołożenia przez dłużnika należytej staranności (art. 472 k.c.) (por. wyrok SN z dnia 11 lutego 1999 roku, III CKN 166/98, LEX nr 521867). Jak wskazano wyżej, powód wprawdzie wykonał umowę w całości, uczynił to jednak z przekroczeniem określonego terminu. W konsekwencji pozwany miał prawo naliczyć powodowi karę umowną, stosownie do treści zawartej umowy. Takie działanie Ł. K. nie naruszało przepisu art. 483 § 1 k.c. W odpowiedzi na sprzeciw powód wniósł o miarkowanie kary umownej wywodząc m.in. że z tytułu opóźnienia pozwany nie poniósł szkody. Odnosząc się do powyższego stanowiska wyjaśnić należy, że wysokość kary umownej ze swej istoty jest niezależna od zaistnienia oraz wielkości ewentualnej szkody, i pełni głównie funkcję mobilizującą – represyjną z punktu widzenia dłużnika, zaś gwarancyjną i ewentualnie kompensacyjną w punktu widzenia wierzyciela (por. wyrok SA w Łodzi z dnia 5 czerwca 2013 roku, I ACa 51/13, LEX nr 1344146). Godzi się także przypomnieć, że miarkując karę umowną Sąd musi uwzględnić powyższe okoliczności, jak również baczyć na fakt, że miarkowanie osłabia skutek stymulacyjno-represyjny oraz kompensacyjny kary umownej, a nadto redukcja stanowi modyfikację treści zobowiązania określonego w umowie. Ewentualne miarkowanie winno mieć więc miejsce li tylko wówczas, gdy *prima facie* wysokość naliczonej przez stronę kary umownej cechuje rażąca nieodpowiedniość (por. cytowany wyrok SA w Łodzi; wyrok SA w Łodzi z dnia 7 lutego 2013 roku, I ACa 1107/12, LEX nr 1311974). Takiej nieodpowiedniości Sąd jednak nie stwierdził na gruncie przedmiotowej sprawy. Sporna kara umowna została zastrzeżona przez samego powoda w sporządzonym przez niego wzorcu umowy. Skoro więc podmiot profesjonalny sam kreuje wysokość kary umownej z tytułu nieterminowego oddania przyłącza gazowego, a pozwany wartość tę przyjmuje i godzi się na podpisanie umowy w przedłożonej mu postaci, brak jest podstaw do tego, aby w następstwie uchybienia przez powoda terminowi karę tę miarkować. Miarkowanie kary prowadziłoby w istocie do pokrzywdzenia pozwanego, który ze swojego zobowiązania wywiązał się w umówionym terminie, a nadto skutkowałoby powstaniem jeszcze większej dysproporcji w zakresie praw i obowiązków w relacji powód (przedsiębiorca) – pozwany (konsument), na niekorzyść pozwanego.

Na koniec stwierdzić należy, że w sprawie ziściły się przesłanki uprawniające pozwanego do podniesienia zarzutu potrącenia. W myśl art. 498 § 1 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym; Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Potrącenia dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe (art. 499 k.c.). Z kolei w myśl art. 505⁴ § 2 k.p.c. powództwo wzajemne oraz zarzut potrącenia są dopuszczalne, jeżeli roszczenia nadają się do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym. W niniejszej sprawie pozwany spełnił wszystkie przesłanki, o których mowa wyżej, zindywidualizował bowiem swoją wierzytelność, skonkretyzował jej zakres przedstawiony do potrącenia z wierzytelnością powoda, wskazał nadto przesłanki jej powstania, wymagalności i wysokości oraz dowody w celu ich wykazania. Jednocześnie, roszczenie pozwanego nadaje się do rozpoznania w postępowaniu uproszczonym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w części zaskarżonej sprzeciwem od nakazu zapłaty oddalił powództwo.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c.

Strona powodowa wygrała sprawę w 72,5 % i dlatego w takim stopniu należy się jej zwrot kosztów procesu.

Koszty poniesione przez powoda wyniosły łącznie 1.017 zł i obejmowały: opłatę sądową od pozwu – 100 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz koszty zastępstwa radcy prawnego w kwocie 900 zł – § 2 pkt 3

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 265). Pozwany nie poniósł w sprawie żadnych kosztów.

Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 737,32 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona powodowa powinna ponieść.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji wyroku.

z. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. powoda.

23.05.2019